

Przemysław Wielowiejski

Glinki, gm. Karczew, woj. stołeczne warszawskie. Stanowisko I

Informator Archeologiczny : badania 18, 83

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

GĄSKI, gm. Gniewkowo
woj. bydgoskie
Stanowisko 21

patrz
neolit

JAKUSZOWICE, gm. Kazimierza Wielka
woj. kieleckie
Stanowisko 2

patrz
okres wpływów rzymskich

GLEŃKI, gm. Karczew
woj. stołeczne warszawskie
Stanowisko I

Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii

Badania prowadził mgr Przemysław Wielowiejski, Finansował UW, Pierwszy i drugi sezon badań. Cmentarzysko z podokresu późnołateńskiego i okresu rzymskiego.

Stanowisko jest położone w środkowej części tarasu zalewowego doliny Wisły, w pierwszej strefie akumulacji aluwów.

W 1962 r. został odkryty przypadkowo, podczas prac na polu ob. E, Drewnicza pochówek wojownika z przełomu II i III w. n. w. Tam też w 1963 r. przeprowadził badania sondażowe ówczesny Konserwator Zabytków na woj. warszawskie A. Kempisty. Zbadano wówczas 20 grobów datowanych na podokresy późnołateński i wczesnorzymski.

Obecnie teren ten zajęty jest przez sad i z tego powodu w 1982 r. wykop nr 1 o pow. 1 ara założono na polu sąsiednim, należącym do ob. B. Boguckiej. Odsłonięto, zdokumentowano i wyeksplorowano 22 pochówki ciałopalne. Wszystkie one były uszkodzone w częściach stropowych, co należy wiązać z działaniem wód Wisły, którą niejednokrotnie zalewały badany teren a także z prowadzonymi tu od XV wieku pracami rolnymi. Wszystkie odkryte groby zagłębione były w kopalną warstwę próchniczną, a ich części stropowe pokrywała szaro-brunatna warstwa mady rzecznej o miąższości 30-40 cm.

Zabytkami datującymi /na obecnym etapie badań/ założenie cmentarzyska na podokres późnołateński są dwie zapinki typu O /wg J. Kostrzewskiego/ znalezione w grobie nr 12. Faza B₁ okresu wpływów rzymskich jest poświadczona zapinkami brązowymi typu A-68, które wystąpiły w grobach nr 13, 15, 18, 19a. Najmłodszym z odkrytych dotychczas jest grób z 1962 r., wyposażony m. in. w umbo typu 7b /wg M. Jahna/, sprzączkę jednodzielną o ramie półkolistej, bez skuwki - typ datowany na fazę B₂ i wczesną fazę okresu późnorzymskiego /wg R. Madydy/, miecz obosieczny o dł. 80 cm o soczewkowatym przekroju głowni oraz grot inkrustowany srebrem w typie, który /wg K. Godłowskiego/ występuje we wczesnym stadium późnego okresu rzymskiego. Odkryte w pochówkach fragmenty ceramiki czarnej, cienkościennej, jak i brunatnej, chropowatej odpowiadają typologicznie ceramice występującej na Mazowszu w podokresach: późnołateńskim i wczesnorzymskim.

W 1984 r. odsłonięto ar nr 2 i założono sondaż o wym. 2 x 20 m, który pozwolił na uchwycenie zasięgu cmentarzyska od strony zachodniej. Uzyskany materiał zabytkowy z 13 odkrytych w tym roku grobów mieści się w ramach chronologicznych ustalonych na podstawie wyników badań z lat poprzednich.

Badania będą kontynuowane.

KARTOSZYNO, gm. Krokowa
woj. gdańskie
Stanowisko 7

PP Pracowni Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Gdańsku

Badania prowadzili mgr Alfred Szudrzyński i mgr Zbigniew Żurawski. Finansowała Elektrownia Jądrowa "Żarnowiec" w Budowie. Piąty sezon badań. Osada kultury pomorskiej, osada wczesnośredniowieczna XI-XII w.

Pracami wykopaliskowymi objęto łącznie ponad 4,000 m² powierzchni stanowiska, lokalizując wykopy w południowo-wschodniej partii osady kultury pomorskiej oraz w północno-wschodniej części osady wczesnośredniowiecznej. Ogółem odkryto i wyeksplorowano ponad 450 obiektów, wśród których wyróżniono: 15 półkolumnek, 11 fr. konstrukcji słupowych naziemnych - chat /?/ z blisko 200 dółkami postępowymi, 14 palenisk, 6 pieców - w tym piec do wypału naczyń wraz z zapleczem technologicznym oraz ponad 20 jam paleniskowych o dotychczas bliżej nieokreślonej funkcji. Materiał ruchomy stanowią nieliczne fragmenty i przedmioty żelazne, surowiec i wyroby bursztynowe, ceramika naczyńowa, polepa, fr. kości oraz narzędzia krzemienne i ich odpady.

W zbadanej części stanowiska największe zagęszczenie obiektów wystąpiło w rejonie cypla, ulegając stopniowemu rozrzedzeniu w pobliżu i zanikając w obrębie łożyska dawnego cieku wodnego. Poza nielicznymi przypadkami obiekty te pochodzą z osady kultury pomorskiej, głównie z jej części mieszkalnej. Na szczególną uwagę zasługują obiekt nr 1493 - piec do wypału ceramiki. Budowa oraz zawartość obiektu umożliwiają jednoznaczne określenie jego funkcji i konstrukcji. Piec zbudowany na planie owalu, w przekroju nieckowaty posiadał palenisko, które od położonej nad nim komory oddzielał ruszt gliniany. Całość pokrywała kopuła, zbudowana z żerdzi drewnianych wyciętych glina, umocniona najprawdopodobniej darnią. Bezpośrednio do pieca przylegała od strony zachodniej jama do obsługi paleniska, natomiast od wschodniej jama umożliwiająca obsługę wnętrza komory. Pomędzy zawałiskiem kopuły a po-